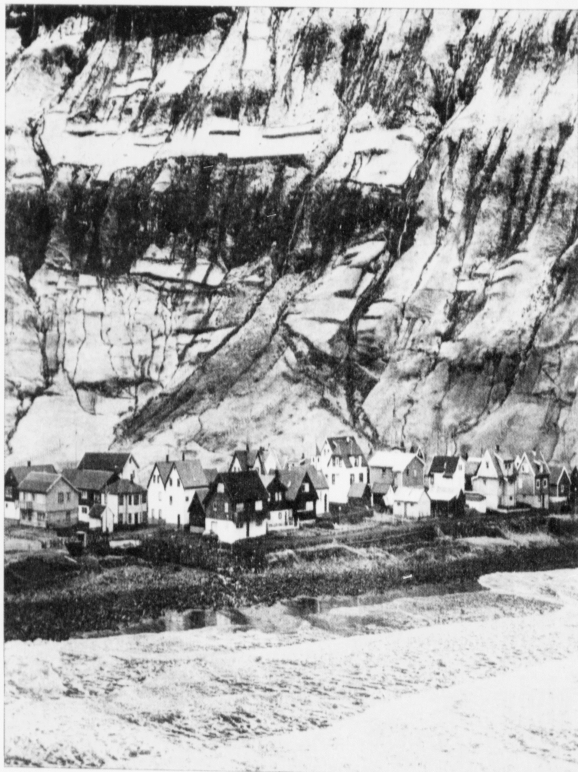

Ein ferð gjøgnum Sundalagið:

Bert fiskurin kann bjarga okkum

Orð: Dagoy
Myndir: Kalmar

Um summarið kemur nógv fólk til Tjórnuviku at njóta vakra náttúruna har. Í vikuni var lítið og einki fólk at síggja, og brúnið skuldi langt nánur til land. Eingin handli er í bygdini og bert 10 skúlanámningar í skúlanum. Nakrir sjómenn eru, men flestir terra sigla við Kábu-bátunum, og álúttini hjá teimum eru ikki góð.

Tágn og tróystarloysi eru orðini, sum fella teri í huga, tá tú ein yrkandi ferðast gjøgnum Sundalagið framvið bygdunum Langasandur, Vík og Tjørnuvík.

Eitt fólvi er og nakrir bílar siggast á veginum millum bygdurnar, men annars er alt kvítt.

Ferðir eru avtáttar av alringum, men fáir tykjust at hava livandi innihald, bert ein stuttur sæti í hinni

ringi, og ein bátur liggur nærndis, tí at einki menniskjað sæst.

Nokur fá fólk í arbeiði

Plakavíkið í Vík liggur stilt, og bert ljós í einum húsi siga frá, at har er ein handli og í skúlanum, men heldur ikki har er fólk á ferð til og frá. Alt er bara so þúra kvítt.

Bygdurnar Vík og Tjørnuvík eru ikki avtáttar. Tá

bera húsini bót um. Flestu teirra eru eins stór og snútilig sum í havalvastaðnum og so táluga á morgun er tendrað inni nógvastaðni. Hvat gera so fólkini í Vík og Tjørnuvík?

Va fara inn á gólvíð hjá 81 ára gamla David Davidsen í Tjørnuvík, sum júst er aturvaldur í bygdaráðið. David Davidsen er prentingarsmáttur, og veit nógv at siga frá, men hóast hann

Virkið avfólkað

Tá mest var at gera á virkinum, arbeiddu eini 80 fólk har. Tá er greitt, at tá so stórt arbeiðsplass verður stongt, ávirkar tað alt virkesið í kommununi.

Alice Andreassen, heimahjálpi - Eg eri timalont og havi berti arbeiði nakrar fáar tímar um vikuna. Av tí sama fía eg berti nakrar krónur í lón um mánaðin. Táð hevði verð betur hjá mær at verð segd upp, áðrenn úrlopin verður so lítið, at als einki fæst frá tryggingini. Táð hevur ikki eydnast mær

Nokur fólk hava havt arbeiði á Skeljavirkinum á Oyrn, men har hevur veður-lagið forðað fyri at ráðveir eru komin upp á land.

Á kommunuskrivstovnu í Vík hita vit Mikkil Samuelson, nýggja bygdaráðsformannin.

Hann hevur ikki nógv at siga okkum um framfarir-vörnum fyrri arbeiði í kommununi.

Teir hava sòkt um at hækka skattaprosentið, men tað er teimum nógð.

Nýggja lógin er orsökini til, at teir vóru ov seinir á sjóvarfallinum. Skattaprosentið er 15,5% og tað er ov lagt.

Tað hevur hjálpað, at metin vóru hugaðir fyrri at legja seg inn á flakavíkið í Vík, men ein hevur bygdaráðið ikki fingið nakra áheitan.

Mikkjal Samuelson, bygdaráðsformaður og David Davidsen, næstformaður, havi ikki nógv at gera í bygdaráðnum, sum nú er. Tann tíð var, tá bygdaplanar vórðu gjørdar og arbeiði var við seðisavbygging o. o. Táð er vorduð segja í dag

Arbeidsloysisstaðul einin trygd

Nógv verður talað um Arbeidsloysistryggingina í Haldarvikar kommunu, nú so nógv fólk eru arbeidsleys, men har seta tey ikki stórar vónir til henda staðul, tí fólk havi havt so lítið arbeiði í seinastuni, at tað neyvan fer at bjarga nakr-un.

Ringast eru kvinnur fyrri. Umframt skeljavíkið á Oyrn, so er bert heimahjálpar-skippinn á at lita, og hon hevur eisini verð skerd seinastu árin.

Hvussu livbjarga fólk ser í hesum tíðum, nú lítið og einki arbeiði er at fáa?

Síðunum vitjað inn á gólvíð hjá trinum familjuni, sum ikki hava so trygg og vælskipað viðurskifti, har ein ávís upphædd í lónar-pensón ikki er ein sjálvlýga, hvønn mánaða.

Alice Andreassen arbeir sum timalont heimahjálpi. Hon hevur havt timalont arbeiði í trí ár, nakrar tímar um vikuna, alt eftir, hvussu nógv var at gera.

Skerðir móguleikar

Alice Andreassen sigur, at hon nú hevur havt sýn-tímar um vikuna av og á, og nú seinastu mánaði í tryggings-ella ein tíma um vikuna.

Hetta helt hon verða ov lítið og tað tí um at verða uppsagt, so hon kundi søkja um arbeidsloysisstaðul.

Tað varð henni nógð, tí ságt var at hon skuldi vera tók, um fastlønna heimahjálparar ikki kundu koma til arbeiðis.

Trupulleikin er, at tá vit vinna so lítið upphædd í

longri tíð, so fast einki frá arbeidsloysistryggingini, sigur Alice Andreassen.

Onnur heimahjálpi er í Tjørnuvík. Hon er gílt við sjómanni og eigur tryk-bóm.

Tá maðurin kemur aftur av fiskileið, er ivasamt um skipið fer út aftur og tey óttast fyrri, at hann gerst arbeidsleysur.

Kvinnan er timalont heimahjálpi, og hevur vunnið 2.472 krónur seinasta mánaðin. Hon hevur arbeiðt sum heimahjálpi í átta ár, men kann ikki setast í fast starv.

Orsökini er, at hon var í barsilsfarloyvi tá nýggi sáttmálin hjá Heimahjálpar-skippinum varð settur í gildi.

Hon hevði áðrenn hon fór í barsilsfarloyvi, havt ein røktarkrevjandi sjúkling, men av tí at hesin var farn, tá hon kom aftur til arbeiðis, vóru tímarnar so nógv skerdar hjá henni.

Umframt hetta, so gongur hon eftir gamla sáttmálanum, sum hevur við ser, at hon kostar meira at hava í arbeiði sunndag og leygar-dag eftir vanligu arbeiðstíð.

Skipanin spyr har til ber, og tí fái og bert dagløn-annar, sigur heimahjálpin.

Brúk fyrri timalontum

Vibeke Ingvarsson, eftirlit-skvinna fyrri heimahjálpar-skippinum í Sundalagið, sum er fyrri Hóvik-Tjørnuvík og Oyrn - Eftir sigur, at 55 fólk fáa hjálpt frá skipanini. At gera hetta arbeiði eru 15 fastlønir og seks timalontar heimahjálparar.

Ókklara brúkaratal er stógt, men um tanger brúkarar fella frá, kann tað ávirkar arbeiði í eini bygd, so tað verður minni at gera.

Vit royna at flyta arbeiðið millum heimahjálparar, so væl sum til ber.

Uppá fyrispurning, um tað ikki eru ov nógv heimahjálparar, sum av tí sama fáa ov lítið arbeiði, sigur Vibeke Sigvardsen, at tað heldur hon ikki.

Allar vilja hava arbeiði, og vit halda ikki at vit kunnu siga nokrum upp, tí vit skulu hava fólk tók, um tað gerst neyðugt.

Omur kona í Tjørnuvík gongur heima hjá fjaðrenum, meðan maðurin er avloysarar við fiskiskipi. Tá hann kemur aftur, er einki arbeiði til hansara.

Hann hevur selt í fleiri

ár, men útanán er bert minkabúðir í nærum einki seinastu árin. Tá vita hjúnini, at tað ikki verður nógv at fáa frá arbeidsloysis-tryggingini.

Kvinnan hevur verð sin egnan arbeiðsgevari í nokrar ár, men heldur ikki tað nógð ar longur. Hon hevur havt kiosk í kalfararhaldini. Hon hevur bert havt opit í summarihvønn seinastu árin, men nú ætlar hon ikki at lata upp aftur.

Hon kann heldur ikki koma undir arbeidsloysis-tryggingina.

Fólk koma ikki sumu-dagligt hendavegin longur. Tá tað dreger saman hjá so mongum, verður eisini spurt upp á hendað, sigur kvinnan.

Nú fáa vit heldur ikki fisk

Hjá teimum er ikki nógv í vinnu, áðrenn vinnu um at fiskur aftur fer at koma upp á land.

Tað er tí stórt munur at bjúga á bygd, har vit altíð fingið nógv minkabúðir fiski til matna, og seyð eiga vit eisini. Dagliga húsnæðing heldur ikki verð so tungt korti.

Tá maðurin hevur verð sjómáttur, hava vit altíð fingið nógv minkabúðir fiski til matna, og seyð eiga vit eisini. Dagliga húsnæðing heldur ikki verð so tungt korti.

Tað verður tí ikki lettari, nú maðurin fer at ganga heima, tí tá fáa tey ikki fiskavættur, og tað fer at merkjast í húsnæðingini.

Arbeidsloysistryggingin fer tí bert at rokka til fastar útbætur, men tað verður ivasamt hvussu peningar skilast til vega til rentur og avdrátt.

Óli halda tað vera óneyðugt at hava bil, men tað halda vit ikki. Vit skulu langa loð til handils, og bærni skulu koyrast til ítrótt o. a., sum tey ganga til, so noyðast vit at hava bil, heldur kvinnan.

Annars havi vit nógv við bærni um, at vit ikki hava so nógvan pening. Við tíara tey at spara. Bærni skilja tað væl, og hálals ikki um pening frá okkum. Táð er eisini ein spurningur um at venja bærni til komandi troygnaðir, segir skilja tað væl.

Nú, eingin kemur langt við einum arbeidsloysisstaði, tá seks fólk eru í hús.

Tað skal bera til, og um tí dagur væl at fáa burtur

Kirkjugarðurin í Vík er ov lítið m.a. stendur á ymskildum hjá kommununi at víkja kirkjugarðin, men tað er als eingin peningur ískur til hetta endamálið, sigur Mikkil Samuelson, bygdaráðsformaður.

at lita. Vinnu um at fiskur aftur verður at fáa, er hon sum heldur øllum upp.

Vinnu er sum kunnugt ókveps- og hvør vent, kanska um nakrar vikur ella mánaðar, so...

Jónhildu Magnúsen við bærnum - átta ára gamla Kristina og tvey ára gamla Jónstovu. Tey bjúga í Tjørnuvík.

